

ABONAMENTUL

Pe un an . . . 28.— Cor.
Pe jumătate an 14.— „
Pe 3 luni . . . 7.— „
Pe o lună . . . 2.40 „
Pentru România și
străinătate:
Pe un an . . . 40.— franci
Telefon
pentru oraș și interurban
Nr. 750.

REDACTIA

și
ADMINISTRAȚIA
Strada Zrinyi N-rul 1/a
INSERTIUNILE
se primesc la admini-
strație.
Mulțumite publice și Loc
deschis costă șirul 20 fil.
Manuscrise nu se in-
napolază.

ROMÂNUL

Ultima oră.

CENZURĂ.

În urma ordinului, comunicat personal de procurorul în loc, ziarele noastre „Românul” și „Poporul Român” au fost supuse la cenzură, înainte de a se expedia.

CONSILIU DE COROANĂ ÎN SINAIA.

BUCUREȘTI. — „Agenția telegrafică română” din izvor autentic trimite următoarea știre de mare importanță:

ieri în Sinaia s'a ținut sub presidenția M. S. Regele Carol, un consiliu de coroană, la care au luat parte principele de coroană, Ferdinand, membri guvernului, fostul președinte de consiliu Titu Maiorescu, mai mulți foști miniștri și reprezentanții partidelor parlamentare. Consiliul s'a ocupat cu atitudinea României în situația actuală. S'a hotărât aproape unanim, ca România să ia toate măsurile pentru apărarea hotarelor sale.

Berlin. — Agenția „Wolf” anunță următoarele: În vreme ce nici un soldat german n'a trecut încă frontiera franceză, anumite companii franceze au trecut frontiera în Alsacia și au ocupat comunele Gottesthal, Metzeral, Markirch și pasul Schufft. De asemenea și aviatorii francezi au călcat neutralitatea. Ambasadorul german la Paris a fost îndrumat să-și ceară pașaportul.

ANGLIA A DECLARAT RĂȘBOI GERMANIEI.

Berlin. — (A. T. U.) Guvernul german a cerut dela Belgia să permită trupelor germane trecerea spre Franța. Cererea a fost respinsă. Atunci Germania a dat ultimul Belgiei, care de asemenea a fost respins. Guvernul Belgian a cerut ajutorul Angliei. Ministrul plenipotențiar german a părăsit Bruxelles.

Berlin. — (A. T. U.) Sir Edward Goschen, ambasadorul Angliei la Berlin s'a prezentat în ministerul de externe al Germaniei și a predat declarația de rășboi a Angliei. Totodată și-a cerut și pașaportul.

România.

Un articol al dlui Stere.

D. Const. Stere profesor universitar la Iași și vicepresident al camerei române scrie un articol de mare importanță în ziarul „Universul” și ia o poziție hotărâtă împotriva manifestațiilor antiaustriace. Dsa spune, că manifestații și ziarele cari cer României o politică potrivnică Austriei, să nu uite, că strigătele împotriva Austriei sunt strigătele pentru Rusia. Iși dau samă manifestații de urmările nesocotitei lor? Nici când rășboiul austro-sârb ar putea fi localizat, nu pot fi înțelese astfel de demonstrații, și nu pot fi justificate din punctul de vedere al corectității internaționale.

Dacă e vorba, că rășboiul e inevitabil, România să nu uite pentru ce aleargă Rusia întru ajutorul Serbiei. Cauza nu-i de loc sentimentalismul slav. Sunt aici interese mai mari și mai reale pentru Rusia: stăpânirea Dardanelor și drumul deschis spre Mediterană. Or, după spusele unui bărbat politic rus, drumul spre Dardanele trece prin Viena. Deci Austria trebuie zdrobită. Să nu uităm însă că drumul spre Dardanele trece și peste corpul României. Dacă Rusia biruiește în alianță cu România, regatul român ajunge cu totul la discreția ei. Europa nu va mai putea avea motiv să sprijinească România, dacă Rusia va vrea să facă provincie rusească dintr'ansa. Rusia în mai multe rânduri a vrut să împartă România s'a lovit însă totdeauna de rezistența Austriei. Rămânând alături de Austria, România își păstrează neatinsă independența, ori biruiește tripla alianță ori nu. Politica in-

ternațională are la temelie interesele, nu sentimentalismul. Trebuie o unitate de vederi între partide și o înțelegere strânsă în ce privește politica externă. Numai o unire hotărâtă poate fi garanția pentru viitorul țării. România își are și bărbatul, care știe da acestei concepții expresia corăspunzătoare.

Atât articolul dlui Stere. Mai anii trecuți scrisese un articol senzațional în „Viața Românească” tot în acest sens. Și puțini dintre oamenii politici ai neamului nostru pot cunoaște așa de bine Rusia și intențiile ei. Doar dl. Stere a trăit acolo jumătate din viața sa, i-a cunoscut și sufletul, precum i-a cunoscut și temnițele și pustiirile siberiene, din cari a scăpat cu fuga.

Atitudinea României.

„Keleti Értésítő”, află următoarele:

În Sinaia s'a ținut consiliu de coroană sub presidenția M. S. regelui. Dintre șefii opoziției dd. Tache Ionescu, Titu Maiorescu și Nicu Filipescu au fost chemați din străinătate la acest consiliu, căci M. S. Regele în aceste clipe de cumpănă vrea să afle și părerile dlor. Referitor la situație „Epoca” scrie:

„Cea mai bună soluție ar fi fără îndoială, să putem rămânea strict neutrali și să așteptăm evenimentele. Din nenorocire însă trebuie să ne convingem, că neutralitatea ne e aproape imposibilă, deoarece încă de pe acum ne constrâng alții, să ne precizăm atitudinea. Dacă ni s'ar fi făcut întrebarea aceasta înainte cu doi ani, răspunsul nostru ar fi fost, că mergem cu Tripla Alianță. De atunci însă s'au întâmplat multe. Astăzi suntem provocați atât dintr'o parte cât și din cealaltă, să ne pronunțăm decisiv încă de pe acuma. Putem asigura

Notele săptămânii.

Inmormântarea lui Gârleanu. — Aspectele veșele ale unei ceremonii triste. — Amenințări melodramatice. — Doi adversari ai săpunului. — Un scriitor care taie pomii ca să desființeze vântul.

Moartea lui Gârleanu mi-a inspirat și câteva gânduri cari nu sunt nici decum de dolii. Ce vrei? Chiar întâmplările dureroase sunt în stare uneori să ne facă să râdem. Nu vreau să formulez un paradox, dar părerea mea este, că râsul superior izbucnește de cele mai multe ori din sufletele adânc rănite. Un zâmbet strecurat într'o fluturare de doliu este manifestația cea mai intelectuală a râsului. Când toate resorturile veseliei sunt închise, când nenorocirea ne strânge înima cu mâna ei înțeleștă, când ochii se topeșe în lacrimi și totuși pe buze izbutește să tremure lumina unui zâmbet — e semn de cea mai înaltă isbândă a creierului asupra inimii.

S'a discutat mult și se va mai discuta, desigur, asupra cauzelor cari provoacă râsul. De ce râdem? Unii susțin că ne face să râdem contrastul, alții neașteptatul sau potrivirea rară și ciudată, etc. D. Bergson, poate cel din urmă analist al râsului, a spus că ceea ce stârnește râsul este: automatismul omenesc, adică acel mehanism intim al sufletului nostru care ne determină ca, în împrejurări ce par similare, să fa-

cem aceleași gesturi, în mod nejudicat, ca un automat.

Mi se pare explicația cea mai interesantă a cauzelor cari provoacă râsul, dacă nu a tuturor cauzelor lui, cel puțin a unora din cele mai însemnate. Îmi place mai cu seamă această definiție fiindcă întâmplările zilnice dela noi o confirmă, cum poate nici autorul ei nu s'ar fi așteptat.

Automatismul acesta specific românesc a făcut minuni și cu prilejul morții lui Gârleanu. O pildă:

Vagonul în care se odihneau rămășițele pământești ale regretatului scriitor sosi pe peronul gării de nord. Când însă scriitorii s'au apropiat de vagon și au vrut să-l deschidă pentru a se începe slujba divină, un conștiincios funcționar al căilor ferate s'a apropiat spunând că cosciugul nu poate fi ridicat până ce nu se achită „spesele de voiaj”.

— Cum se poate, domnule? s'a indignat un prozator. Secvestrați mortul?

— Nu vă supărați! a răspuns integral funcționar. Așa e regulamentul. Mortul a sosit ramburs și nu-l putem libera până nu se achită rambursul. Așa facem cu toate pachetele. Regulamentul e limpede: dacă adresantul refuză să plătească rambursul, trimitem transportul la magazie. S'apoi plătește și magazinaj. E regulamentul, nu vă supărați.

— Dar bine, domnule, aici e vorba de un mort nu de un pachet cu brânză sau ștofă! se amestecă un alt confrate.

— N'are a face. Pentru noi e tot una. E ramburs, e pachet! Așa e regulamentul!

Și până ce d. Galaction n'a dat 300 de lei, corpul lui Gârleanu nu s'a putut ridica.

Cu toată tristețea din suflet, puteam oare să nu râdem de această hazlie manifestare a automatismului cheferist?

Alt incident de aceea putere comică: Gârleanu a murit Mercuri, dar a fost înmormântat abia Luni, adică după șase zile, din cari cinci a fost ținut în Câmpulung. Am întrebat pe un membru din comitetul S. S. R.:

— De ce s'a procedat așa?

El mi-a răspuns cu o suficientă argumentativă care m'a dezarmat:

— Altfel nu se putea!

Și apoi tăcu trist, apăsător grozav de moartea confratelui său, cu redingota îndoliată. Săraca haină, cât suferia! Ca să nu-i turbur mai mult durerea, m'am apucat să descos pe alt membru al comitetului:

— De ce s'a ținut neîngropat Gârleanu șase zile?

Cu o bunăvoință la care nu m'așteptam acesta mi-a dat toate lămuririle:

— Monșer, ce era să facem? După cum știi Vineri, Sâmbătă și Duminică societatea avea serbări în Cismigiu. Nu puteam să îngropăm pe un coleg în vreme ce în Cismigiu se petrecea. Noi avem cultul mortilor nostri! Dar pe de altă parte nici serbările nu le puteam amâna. Atunci ce era să facem? Noi suntem de vină?

pe ori și care, că până în seara asta nu s'a dat încă răspuns la aceste provocări, dar de dat, va trebui să se deie. În chestiunea aceasta, care-i de o așa de mare importanță pentru viitorul României, regele și guvernul său sunt de părerea, că trebuiesc ascultate părerile tuturor conducătorilor țării”.

Wilhelm și Țarul.

Textul autentic al depeșelor.

Reichstagul german s'a întrunit ieri, pentru a decide în chestia războiului. Cu acest prilej, membrii Reichstagului vor primi o Carte Albă cu actele diplomatice, între cari se află și următoarele depeșe:

Wilhelm către Țar.

28 Iulie. — *Aflu cu multă-multă neliniște, impresia ce a deșteptat în imperiul Tău, demersul Austro-Ungariei. Agitația păcătoasă, urmată în Serbia de ani de zile, a culminat în acea revoltătoare crimă, a cărei jertfă a căzut Francisc Ferdinand. Spiritul regicid al Sârbilor domnește și azi în acea țară. Fără îndoială și Tu ești de părerea mea, că ținta noastră a amândurora nu poate fi alta, decât ca cei ce poartă responsabilitatea morală a faptei ucigase, să fie ajunși de pedeapsa meritată. De altă parte nu uit împrejurarea, că pentru tine și pentru guvernul tău, nu este ușor a se împotrivi opiniei publice. Ținând minte prietenia intimă, ce ne apropie pe unul de celălalt, am să uez de toată influința ce am, pentru a îndupleca monarhia, de-a căuta o înțelegere lămurită și mulțumitoare cu Serbia. Sunt încredințat, că în opera mea de înlăturare a piedecilor, îmi vei fi de ajutor. — A ta sinceră și devotată rudenie — Wilhelm.*

Țarul către Wilhelm.

29 Iulie. — *Sunt vesel, că te-ai înapoiat în Germania. În aceste grave momente Te rog cu toată stăruința: dă-mi ajutor. S'a declarat un război urit unei țărișoare. Indignarea Rusiei e fără margini, și o împărtășesc. Prevăd, că în curând nu mă voi mai putea pune în fața presiunii, ce se exercită asupra mea, și voi fi silit să fac dispoziții, cari vor provoca războiul. Pentru a preveni un războiu, care ar fi o catastrofă europeană, Te rog în numele vechei noastre prietenii, fă tot ce numai se poate, ca să reții pe aliatul tău, de-a merge prea departe. — Nicolae.*

Wilhelm către Țar.

29 Iulie. — *Am primit depeșa Ta. Sunt de acord, în ce privește dorința Ta, de-a menține pacea, dar războiul Austro-Ungariei nu pot să-l consider de un război urit. Austro-Ungaria știe din experiențe, că făgăduielile Sârbiei, făcute numai pe hârtie, nu au valoare. Părerea mea este, că demersul Austro-Ungariei este o încercare de-a primi depline garanții, ca făgăduielile Sârbiei să devină realitate. În aceasta credință mă întărește declarația cabinetului austro-ungar, în înțelesul căreia Austro-Ungaria nu vrea cuceriri în paguba Sârbiei. Cred deci, că Rusta poate sta la o parte, ca privitoare, fără de-a împinge Europa în cel mai groaznic război, ce-a fost vre-odată. O înțelegere directă e posibilă. Guvernul meu se trudește din răputeri a o înfăptui. Firește că măsurile militare, din partea țării Tale, cari măsuri ar putea fi socotite de amenințare din partea Austro-Ungariei, vor accelera catastrofa, ce amândoi căutăm a o înlătura. Rolul meu de intermediator, primit în urma apelului Tău la prietenia noastră, ar fi deasemenea subminat. — Wilhelm.*

Wilhelm către Țar.

30 Iulie. — *Ambasadorul meu a primit aviz, să facă atent guvernul Tău la urmările grave ale mobilizării. Austro-Ungaria a mobilizat numai în contra Sârbiei, și numai a parte a miliției. Dacă guvernul Tău mobilizează în contra Austro-Ungariei, atunci rolul meu de intermediator, ce mi-ai încredințat cu deosebită prietenie, și pe care l-am primit la insistența Ta, este amenințat sau făcut chiar imposibil. Decisia apasă asupra umertlor Tăi acum Tu vei avea să porți responsabilitatea pentru război și pentru pace. — Wilhelm, împărat.*

Tarul către Wilhelm.

30 Iulie. — *Mulțămesc din inimă pentru răspunsul Tău grăbit. De seară am să trimit pe Tatisev, cu instrucții pentru a contrabalansa pregătirile militare. Sper, că aceste dispoziții nu vor atinge rolul Tău de mijlocitor, la care țin foarte mult. Am lipsă de presiunea Ta asupra Austriei, ca să ajungă la înțelegere cu noi. — Nicolae.*

Manifestul lui Poincaré

„Cătră națiunea franceză!

De câteva zile, situația europeană s'a răutățit considerabil. În ciuda tuturor nizațelor diplomatice, orizontul s'a întunecat. Înă la aceasta oră, mai multe națiuni au mobilizat armatele lor. Chiar și țeri, apărute neutralitatea ce li s'a asigurat, s'au crezut datorate a lua, din precauțiune, astfel de suri. Puteri, ale căror constituție și a căror organizație militară nu se aseamănă cu ale noastre, au făcut pregătirile de mobilizare în decret și le-au îndeplinit în așa chip, de poate considera ca terminată mobilizarea Franța, care a manifestat pentru pace, care orele tragediei a dat sfaturi de moderație, care este un model de chibzuială, și-a înșilînțele pentru a salva pacea lumii. Prețindându-se pentru orice eventualitate, a luat dintr-o dată dispoziții, ce sunt de neapărată trebuință spre apărarea teritoriului ei. Dar constituția noastră nu permite, ca să desăvârșim aceste pregătiri, fără de a avea decret de mobilizare. În deplină conștiință a responsabilității, ce cade asupra noastră, ne-am făcut novați împotriva unei sfinte datorințe, și am lăsa curs liber întâmplărilor. Acu tocmai guvernul a publicat un decret, necesitate în situația dată, mobilizarea și clararea stării de război, vor fi cele mai bune, pentru asigurarea, cu cinste, a pașii. Măsurile acestea s'au luat de guvernul nostru fiind inspirat de cea mai ferbinte dorință pentru rezolvirea pașnică, a crizei, iar diploma noastră va urma pe calea de până acum. Speră, să aibă succes. Guvernul așteaptă menținere dela națiunea nobilă, și speră, că ținea nu se va lăsa răpită de iritații neîndreptate. El ține seamă de iubirea de patrie a tuturor Francezilor. Desigur, în ora aceasta va fi unul singur, care să nu grăbească îndeplini datorințele. Nu mai există parte există numai o Franță, o pașnică și rezolvire Franță, există numai o patrie a dreptății și adevărului, unită în liniște, în veghiere și demnitate!”

— Nu, i-am răspuns asigurător. De vină e numai Gârleanu. Ce imprudență să moară în timpul serbărilor din Cișmigiu! Ce rău coleg! Nu putea să-și fi amânat moartea cu câteva zile?

Și ne-am despărțit. Pe când urmam dricul mă gândeam:

„Ce noroc că serbările au ținut numai trei zile. Dacă — Doamne ferește! — ele ar fi durat 10—15 zile, bietul Gârleanu ar fi trebuit să stea neîngropat tot atâta vreme la Câmpulung.”

Mai târziu, găsimu-mă iar alături de scriitorul care-mi dăduse lămuririle de mai sus, i-am spus:

— Ar fi fost un mijloc să nu rămâie Gârleanu atâtea zile pe catafalcul din Câmpulung. — Care?

— Să-l fi adus și pe el în Cișmigiu. Adecă de ce nu? Intre ghereta ghicitoare în palmă și ruletă, catafalcul lui s'ar fi ridicat majestos de dureros. Ș'apoi ce succes ar fi avut organizatorii serbărilor dacă ar fi anunțat că: „printre alte distracții, publicul va putea să admire gratis și rămășițele pământești ale scumpului nostru confrate, Emil Gârleanu.”

Păcat că s'a pierdut prilejul acestui intelectual mijloc de reclamă!

Înaintam întristați, prin ploaia care picura alene ca și când cădea din inițiativa lui Gârleanu, în accentele unui mișcător marș funebru. Deodată talentatul scriitor Ion Basarabescu se apropie de mine și-mi șopti:

— Vino să-ți spun una nostimă.

Ne-am depărtat puțin de cei din jurul nostru.

— Să vezi ce mi s'a întâmplat, — a început distinsul prozator. Pe peron, un confrate mi-a spus: „Dă-mi voie să-ți recomand pe d. Stere”. Fiind înmormântarea unui literat, mi-am închipuit, cum era firesc, că e vorba de directorul „Vieții Românești”, pe care până atunci n'aușesem cinstea să-l cunosc. De aceea, am fost foarte încântat de această prezentare. I-am strâns mâna călduros și i-am spus: „Mare pierdere pentru literatura noastră”. D. Stere mi-a răspuns, mai mult năcăjit par'că decât mișcat: „Da, am pierdut, cu toții, foarte mult”. Tocmai mă pregăteam să-l întreb cum merge „Viata Românească” și „Liga reformelor”, când confratele, pricepând încurcătura în care mă găsisiam, își isprăvi recomandarea: „D. Stere, proprietarul Terasei”. Îți închipui capul meu. Eu îi vorbiam de pierderea literară pe care am suferit-o prin moartea lui Gârleanu, socotind că am în fața mea pe directorul „Vieții Românești”, iar el se gândia, probabil, la datoriile pe cari Gârleanu trebuie să le fi lăsat la cafeneaua lui!

Am râs mult de păcăleala dlui Basarabescu. Ș'acum râd iar. Râd, fiindcă de două ori s'a păcălit talentatul scriitor ploieștean: odată când a crezut că proprietarul Terasei e d. Stere dela Iași, a doua oară când umoristul neastâmpărat ce lenevește în dsa și-a închipuit că d. Stere venise la gară ca să-și plângă cine știe ce da-

torii ale chelnerilor săi, pierdute pentru deauna prin moartea lui Gârleanu.

Și când colo, proprietarul Terasei se înțre scriitorii cari au condus la locuința urmă pe Gârleanu, fiindcă era unul din prieteni buni ai defunctului și fiindcă moartea aceia îi atinsese adânc partea boemă a inimei sale, ce deziluzie pentru un umorist!

D. Sorbu, — unul din cei mai vehemenți versari ai săpunului și ai apei curate, — s'a pârât grozav pe d. Locusteanu, administratorul „Flacăra”, fiindcă revista „Flacăra” s'a unit cu părerea dlui G. Topârceanu, ș'ar tarul „Vieții Românești”, că „Letopiseții” o piesă proastă.

Și — cum la mânie omul nu prea știe ce face — d. Sorbu s'a repezit la Rampa cu o fotografie și cu un articol, în care, în esență, spune următorul lucru:

— Aha! D. Locusteanu vrea să mă dăgă pe mine? Pe mine?!? Pe mine?!? Ei domnule Locusteanu află că n'ai nimerit-o, cât să distrugi pe Sorbu, mai de grabă ai să sinucizi.

Iar a doua zi după această violentă însoțită de portretul și iscălitura autorului bătut la ușa „Rampei” celălalt adversar ireconciliabil al săpunului și apei curate: d. Dragă, cu un articol în care silabisa cu o comică grijire, — nu gramaticală, bine înțeles, — vântul reminiscență, căsnindu-se par'că prăvăluri să nu-l scrie sucit. Și în același m-

O scrisoare a majorului Cristescu.

Durazzo, la 28 Iulie 1914.

Onorată Redacțiune,

Mi s'a adus la cunoștință notița malițioasă adusă de ziarul maghiar budapestan „Az Est” cu datul de 25 I. c. sub titlul „Jalba voluntarilor albanezi” deci Vă rog în interesul adevărului a desminti minciunile sfruntate plasate cu atâta răzvrățenie în numitul ziar din partea unor tîlcoși simpli. Iată purul adevăr: S'a întâmplat, că câțiva dintre voluntarii aduși din România seduși de niște răuvoitori cauzei pentru care se-am angajat, furând pe camerazii lor — pe unii de bani, pe alții de efecte — au fugit sub titlul că, eu, căpitanul Cristescu, nu aș fi ținut obligămîntul ce-l luasem asupra mea față de ei. Obligamîntul meu era să le plătesc drumul și cheltuielile pînă la Durazzo, acolo să le îngrijesc întreținerea cuvenită și aici li s'a dat 2 lei și bani pe zi sold. Ei bine, poate om cu mintea mătoasă crede, că eu să angajez un corp de voluntari români cu 1000 Lei de cap? Aceasta pot crede cei dela „Az Est” căci le-a venit bine să ajungă la materie de a ponegri corpul de voluntari români despre care toată lumea care se-a văzut și ne-a întîmpinat, n'a putut zice alta decît laudă și ne-a primit cu cea mai mare bucurie. Azi noi suntem în Durazzo soldații cei mai admirați din orice punct de vedere.

Acestea în interesul adevărului mai adăuind numai atât, că am avizat telegrafice atât din Fiume și Budapesta cât și pe cea dela frontiera română ca să aresteze pe acești escadri, cari se prezintă a fi transportați pe spețele României ca voluntari refugiați. Voluntarii români sunt în Durazzo își fac datorința cu o mare ca soldați români în cinstea neamului nostru, — respingînd alaltăieri un atac formidabil avînd și un oficer vulnerat, dar așa e dat Românilor, să-și împlinească datorința ca apoi să fie atacat mișelește de dușmani.

Primiți, Vă rog expresiunea deosebitei mele considerațiuni și stime.

Maior Gr. Cristescu.

Războiul.

Boemii și Germanii.

Viena. — Apropierea sufletească între Boemi și Germanii, pentru realizarea căreia se trudeau de atîția ani oamenii politici ai acestor două neamuri, a înfăptuit-o acum ca prin minune ajutorul războiului. O dovadă e și următoarea: într'un oraș mai mare boem sosi în zilele acestea un transport de rezerviști nemți. Intîmplător tocmai atunci se invagonau niște trupe de rezerviști boemi. Idată ce aflară între ei, că unii-s nemți iar alții boemi, începură să strige, nemții „Na zdar!” către boemi, iar boemii: „Heil!” către germanii.

Rusia și monarhia.

Viena. Pînă acum încă Rusia n'a declarat războiul monarhiei. Ambasadorul rus Șebeco încă și în zilele din urmă a fost pe la ministerul de externe, și se spune, că în mai multe rînduri și-a exprimat mirarea că în Austria se privește cu ochi așa de răi mobilizarea Rusiei: *mobilizarea încă nu însemnează război.*

Italia.

În cercurile politice se spune că dacă toate eforturile Italiei întru păstrarea păcii sunt zădărnice și trebuie să se recurgă la arme, interesele Italiei sunt legate de interesele Germaniei, precum interesele Germaniei sunt legate de ale Austro-Ungariei. Italia trebuie să mobilizeze și pentru a arăta Rusiei că în ceasul de război ea nu va rămîne o simplă spectatoare.

Ziarul „Resto del Carlino” observă că Rusia care astăzi se proclamă gata să ducă cea mai mare luptă a sa, mai eri declara că nu poate să ridice chestia strămătorilor, că trebuie să sufere nesuccesul misiunii lui von Sanders la Constantinopol din cauza nepregătirei sale militare, și asigură că ar fi gata cu totul în anul 1917. Cum s'a întîmplat această transformare complectă?

În ori ce caz dacă războiul între Rusia și Austria va izbucni, nu va fi cu puțință să se mai vorbească de chestia balcanică fără intervenția guvernului din Roma. Italia face tot posibilul a înlătura orice conflict care ar turbura echilibrul european; dar în ziua în care un astfel de conflict se va isca, Italia va ști să facă astfel ca interesele sale să fie pe deplin ocrotite.

Ziarul „Mattino” scrie că atât chestia muntelui Lowcen cât și cea a coastelor albaneze vor trebui să fie respectate de actualul conflict.

„L'Italie” zice: Republicanii și socialiștii ar vroi să impue guvernului italian violarea pactelor sale internaționale. Aceasta ar însemna să

renegăm tratatul Triplei Alianțe. Dimpotrivă guvernul italian a declarat formal guvernului austro-ungar că el va fi credincios pactelor alianței. Această declarație e singură demnă de statul italian.

Ziarul „Vita” scrie: Nici o putere ori care ar fi ea, nu va putea schimba statul quo în folosul său. Și când facem această afirmație, nu ne gândim nici de cum la vre-o compensație. Nici o compensație nu va putea să ne despăgubească de aceea ce vom perde când va dispărea actualul echilibru balcanic și european. Astfel Italia va fi cu Austro-Ungaria pînă ce aceasta își va valoriza un drept al său; dar nu va mai putea fi cu Ballplatz-ul dacă acesta țintește să realizeze pe căi piezișe programul său oriental spulberat de evenimentele din 1912—13.

S'a instituit cenzură pentru toate comunicările atât prin telefon cât și prin telegrame.

Pînă la noui dispozițiuni bursa din Roma a suspendat ori ce operațiune.

Din sursă oficială se află că scontul a fost ridicat în toată Italia la 6 procente.

Intre Italia și Franța s'a întrerupt comunicațiunea telegrafică. Austria a închis frontierele permițînd transitul cu Italia numai pe două linii. (A. T. I.)

Noi și războiul.

Războiul și evenimentele amenințătoare au făcut să-și uite pe cîtăva vreme neamurile acestei țări de năcazurile și luptele între ele și să privească hotărît în fața primejdiei ce ne amenință pe toți. Chiar demonstrații filoromâne ni se anunță din unele localități.

Ungurii din Deva de pildă au făcut o frumoasă manifestare de simpatie Românilor. Conducătorii noștri au fost sărbătoreți cu mare entuziasm.

În Hunedoara, spune „Pester Lloyd”, d. Vasile Osvadă a ținut o vorbire însuflețită în fața Ungurilor demonstranți, în care accentua, că Români sunt pătrunși de cel mai adînc patriotism și își vor jertfi pentru tron și patrie și ultima picătură de sînge.

Înțelegere între România și Bulgaria.

(A. T. R.) Guvernul român și cel bulgar pentru ocolirea incidentelor de graniță au luat următoarele dispozițiuni:

1. Amîndouă guvernele, fără a mai continua cercetările vor da despăgubiri familiilor celor morți la Rahman-Aziclar și Turk-Smil.

2. Vor da instrucții spre ocolirea oricărui nouă incidente, și vor stărui pentru un spirit împăciuitoare în sînul grănicerilor.

al eminentului ziar, cunoscutul și distinsul scriitor Petru Aldea, melodramatiza un sac de greșeli de stil și compoziție ca să spue (citez, bine înțeles din memorie):

— Săgețile dlui Topârceanu se vor isbi de pieptul de arrrramă al lui Sorrrrbu și se vor întoarce să-l ucidă pe cel ce le-a tras.

Că d. Dragoslav a luat apărarea dlui Sorbu, — nu mă mir. Amîndoi acești combatanți sunt doar soldați credincioși ai Frumosului. Totuș, când am cetit articolul acestui scriitor, pe care d. Dragomirescu s'a încercat să-l furizeze în pielea lui Ion Creangă, fără să vreau, în minte mi s'a deșteptat o scenă văzută de mult.

Eram la Teatrul Național. Lângă mine se-ada un tânăr a cărui îmbrăcăminte părea menită să arate, în mod ostentativ și prin contrast, că sufletul celui ce o purta era curat și de esență superioară. Pletele lui blonde, lungi, năclăite de sudoare dedeau feții sale speriate, naive ca a unei fecioare de nouăzeci de ani, înfățișarea unei Gorgone. Urmăream desfășurarea acțiunii de pe scenă, când deodată auzii, la spatele meu, pe o cucoană exclamînd:

— Ah, mașer, haidi' să plecăm că îmi vine rău!

— Dar ce s'a întîmplat? — strecură pe șoptite alt glas de cucoană.

— Ia uite ce face ăla, din fața noastră!

„Ăla” era vecinul meu. Mi-am aruncat ochii repede spre el. Și era cât p'aci să exclam ca și cucoana dela spate. Pe când acțiunea piesei ajunsese la momentul culminant, Medusa mas-

culină de lângă mine, Gorgona mucalită, fecioara de nouăzeci de ani își exprima intensa plăcere estetică ce-o simțea, plimbîndu-și, cu o rară eleganță, degetele osoase din păr în gură, și din gură în păr și oprindu-și-le, din când în când, în nările nasului ce se deschideau, în mijlocul feții, ca două hangare ospitaliere. Își făcea omul toaleta unghiilor.

Când s'a lăsat cortina și s'a făcut lumină în sală, am rămas uimit: vecinul meu era unul din cei mai mari din scriitorii noștri cari nu știu să scrie.

Desigur însă că din manifestațiunile acestea, partea culminantă o formează părerea bună pe care dl Sorbu o are despre sine. D-sa zice: „Dnii Topârceanu și Locusteanu vor să mă distrugă”. După cum se vede, dl Sorbu știe să aibă haz tocmai ca bătrînul Silene din dramele satirice vechi: prin nepotrivirea dintre vorbele sale și situația reală.

Tânărul bibliotecar al societății scriitorilor români n'a scris pînă acum decît vre-o două piesuțe, — ca să nu zic... băncuțe, — cari s'au jucat la Craiova și o dramă Letopiseții, pe care au refuzat-o toți directorii Teatrului Național din București, — afară de dl Diamandi care este un mare amator de rarități. Și cu toate acestea, dnii Locusteanu și Topârceanu vor să distrugă pe dl Sorbu! Să distrugă, — ce?

Am cunoscut odată un biet creștin care, supărat că nu putea să stea vara cu ușa deschisă din cauza vîntului ce se plimba într'una burzului pe dinaintea casii lui, s'a apucat într'o

zi, de necaz, să taie singurul pom ce-i umbră tinda.

— Dar ce-ai avut cu pomu', omule? îl întrebă deodată un vecin. De ce l-ai tăiat?

— Ca să nu-mi mai facă atîta vînt și să nu-mi trîntească într'una ușile și ferestrele, — răspunse omul necăjit.

Când văd că dl Sorbu caută pricină de cearță dlor Topârceanu și Locusteanu fiindcă piesa sa e proastă, îmi aduc aminte de bietul creștin care, într'un minut de necaz, s'a apucat să taie pomul ca să desființeze vîntul. Și, bine înțeles, mă pufnește rîsul.

Și rid, rid cu hohote mai ales când dl Sorbu strigă adversarilor săi:

— Decît să mă distrugeți pe mine, mai de grabă o să vă sinucideți!

Ba nu zău, domnule Sorbu, de ce să ne sinucidem? De obicei oamenii se sinucid din pricina unei mari nenorociri. Adecă crezi d-ta că ești o nenorocire atît de mare, încât să se sinucidă cineva din pricina d-tale? D-ta poți cel mult să ne faci să petrecem o seară nefericită, — când se va reprezenta Letopiseții. Dar nenorociri de astea am mai îndurat noi multe și tot nu ne-am sinucis. De ce atunci să ne sinucidem acum? Firea omului, — și mai ales a Romînilor, — e răbdurie. Prin urmare, dă-i înainte!

De-un singur lucru mi-e frică însă: Să nu fim nevoiți să rîdem prea mult. Uite, vezi, în cazul ăsta s'ar putea realiza amenințarea Rampei: ca unul din noi să cadă ucis.

Astămpără-te, domnule Sorbu, să nu murim cumva de rîs!

P. Locusteanu.

3. Pentru a îndepărta orice urmă de ură, care ar putea da anză la nouă incidente vor transfera pe grănicerii actuali și-i vor înlocui cu alții.

4. Posturile vor fi retrase cu câte 100 de metri, rămânând astfel o zonă neutră de 200 de metri, până la fixarea definitivă a frontierei.

5. Indată după potolirea populației, comisiunile de delimitare își vor începe iară lucrările.

Reichstagul imperiului german.

Pe ziua de 4 August a fost convocat Reichstagul imperial. Împăratul l-a deschis cu un mesaj energetic și războinic.

La propunerile guvernului în legătură cu bugetul pe 1914, Reichstagul a votat creditul extraordinar punând la dispoziția imperiului suma de **cinci miliarde de mărci**.

Flota rusească.

Viena. — În Viena s'a răspândit știrea că flota germană a bătut și scufundat flotila baltică rusească. Știrea încă nu-i confirmată.

Bande albaneze în Serbia.

Ziarele din București sunt informate că în apropiere de Dibra și Ochrida au pătruns bande albaneze pe teritor sârbesc.

Stare de asediu în Franța.

Președintele Poincaré a iscălit decretul prin care se ordona stare de asediu pe întreg teritoriul Franței, în întreg cursul războiului.

Italia își va face datoria.

„Reichspost” e informat din sursă italiană distinsă, că în cazul când Franța s'ar amesteca în războiu, Italia își va face datoria de aliată fără nici o întârziere.

După cum se anunță din Roma regele Victor Emanuel a ordonat mobilizarea generală a armatei italiene.

Un miliard aur.

Autoritățile de pe întreg teritoriul monarhiei au fost informate pe cale telegrafică că Franța a trimis Rusiei spre scopuri de război un miliard aur. Aceasta sumă enormă ar transporta-o cu 15 automobile prin Germania și Ungaria, femei acoperite pe față cu văluri. Automobilele au plecat în zilele trecute din Paris Prinzându-se de veste în monarhie despre acest transport senzațional s'a dat ordin ca toate automobilele să fie oprite și vizitate. Se pretinde că la Czegléd ar fi fost în urma automobilelor, dar până ce s'a dat alarma li s'a perdit iarăș urma.

Atitudinea Greciei.

Duminecă a avut loc în Atena un consiliu de miniștri sub prezidenția regelui Constantin. Consiliul a ținut mai mult de o oră și jumătate și s'a hotărât ca Grecia să nu se amestece în conflictul austro-ungar-sârb. Dacă însă un alt stat din Balcani ar încerca să tulbure situația creată de pacea dela București, Grecia va lucra în acest caz împreună cu celelalte state împotriva acestor tendințe. Grecia în consecință deocamdată nu mobilizează.

AMERICA.

Parlamentul Statelor-Unite a dat autorizație prezidentului, de-a adăposti sub flamura republicii vapoarele comerciale străine. Această măsură se îndreaptă contra Angliei și poate fi de folos triplei alianțe.

Svedia mobilizează.

Se anunță din Stockholm, că regele a ordonat mobilizarea întregii miliții și a flotei.

Moratorul.

Se anunță din Budapesta, prin depeșă, că moratorul s'a prelungit pe termen de 3 luni.

Regimentul 68.

B. P. P. anunță, că zvonurile despre castrofa regimentului 68 pe teritor sârbesc sunt neintemeiate.

Turcia.

(A. T. U. În Turcia s'a ordonat mobilizare parțială.

Succese germane.

(A. Wolff). Trupele germane au ocupat orașul Vibary, cu asalt.

INFORMAȚIUNI. Ciudățeni.

XIX.

Primum această scrisoare:

M. On. D-le Redactor!

Suscrisul am citit în m. prețuita noastă foaie „Românul” nr. 154 la pag. 6—7, 1914; despre „Proorocul Rasputin” pe care l-au redat la iveală ziarul rusec „Le Matin” din Petersburg.

Maideparte, foarte frumos — vin a mă roga! de — M. On. D-lu Redactor! al marelui ziar „Românul dela Arad” ca, să se îndure prea grațios, a-să interesa mai de aproape și a descoperi mai cu amaruntul întreaga istorie a acestui pământean înzăstrat de.— D-lu D-zău, — cu putere sântă, fiindcă e mare lucru în zilele noastre aceasta întâmplare egală sinților din vechime etc.

Foarte 'mi repetez u. rugare! ca, să se îmbogățească și înfrumătățieze cu aceasta interesantă istorie a „Proorocului Rasputin” marele și renumitul nostru ziar „Românul” luceafărul foilor neamului s. m.

Alu Mult On. D-Vostre ramân

Ilvamica în 1 August 1914

cel mai sincer serv

Iacob Prăgnate
june econom.

Ca, adaos pe rând în timpul viitor etc.dorim

I. Istoria Monastirei de Lourdes.

II. Istoria Muntelui Athos.

III. Istoria călugărului Inocenție din Basarabia.

IV. Mutarea casei s. vergura Maria din Loreto-Italia. (din Loreto la Roma s. m.)

Și multe descoperiri supranaturale pe care lumea le așteaptă ca să se repețiască și în tîmpul nou spre îndreptarea multora cuvioșii fiitorii în veacul de astăzi, la care li se par închise darurile făcătorilor de minunii, cu voința Atot. P.-D-zeu.

Foarte frumos mă rog! să nu să ie-ie în n. rău; că voesc isvor de bogăție și renume marelui nostru ziar prin istorii interesante.

Arad, 5 August 1914.

Pentru cei de-acasă! Maghiarii, Nemții și Românii din comitatul Sibiiului, au lansat următorul Apel:

„În urma războiului, ba chiar și în urma pregătirilor de război, la care monarhia noastră a fost constrânsă, se ivesc multe griji și mare mizerie. Chemarea cetățenilor, cari nu sunt trimiși pe câmpul de război, este, ca întru cât e cu putință, să aline mizeria. E necesar lucrul acesta în două direcțiuni: întâi, pentru cei rămași în mizerie pe urma soldaților de pe câmpul de război, și apoi, eventual, pentru răniți, a căror îngrijire o vor lua asupra lor surorile dela „Crucea Roșie” și surorile noastre de caritate, cari au să fie sprijinite în munca lor cea grea.

Subscrișii adresează tuturor cetățenilor, nu

numai din orașul nostru, inimoasa rugare, contribuie cu mijloace pentru scopurile acele. Precum iubirea de patrie a celor de sub guri le dă curaj acestora și îi face să stea de a-și jertfi viața, tot așa aceiași iubire bue să facă pe cei rămași acasă capabili jertfă și gata de jertfă.

Ziarele politice locale vor lua în pr contribuiri și le vor cuita pe cale publică. Împărțire dreaptă și îngrijită se va purta grije.

Sibiiu, 30 Iulie 1914.

Principele Dr. C. E. Hohenlohe, președinte paroh rom. cat. Ștefan de Kedves, consilier ministerial, dir. de finanțe. Ștefan Szentpály, directorul gimnaziului de stat. Dr. Fr. Teutsch, episcop evang. A. B. Dr. Carol V. director de bancă, membru al casei magna. Dr. Daniel Czekelius, prof. fizic orășenesc. Mețianu, arhiepiscop și imropolit gr. or. silier intim. Parteniu Cosma, director de bancă. Ioan A. de Preda avocat.

„Telegraful Român” adaogă la apel:

Publicând acest apel, ne adresăm și noi tuturor inimilor bune cu rugarea, să contribuie la scopul indicat. Excelența Sa, Înaltpreședintele nostru arhiepiscop și mitropolit, Ioan Mețianu, a făcut începutul, oferind deocamdată suma de o mie coraone.

Distincție meritată. Ni se scrie din Durău cu datul de 27 Iulie 1914. Căpitanul Grigore Stescu comandantul corpului de voluntari rom. din Albania a fost avanjat de M. Sa regele în gradul de maior ca semn de recunoștință pentru ținuta vitejească dovedită la atacul al răsculaților. — **Baldini.**

Rectificare. Într'unul din numerii noștri cuți reproducând din ziarul „Seara” din București, s'a adaus din greșeală lângă numele lui cel al dlui C. Mille. Pentru a ocoli o neînțelegere ținem, să constatăm că d. Mille are nici o legătură cu „Seara”, al cărei director și proprietar e d. Al. C. Bogdan-Pitești.

Monarhul pentru victimele războiului. Sa monarhul Francisc Iosif a dăruit Crucea și pentru ajutorarea familiilor celor răzbiți în război câte 150,000 coraone. M. Sa a dăruit și aceleasi sume și în Austria spre aceleasi scopuri, iar pentru ajutorarea familiilor celor răzbiți sub arme din Bosnia M. S. a dăruit 100 coraone.

Prietenul lui Cabrinovici. Luni a fost în Neoplanta al 6-lea complice la crima din Serajevo. Numele lui e Mladin Krstonosici de ștere din Kula (Bacica) și el a fost acela care a fotografiat în Serajevo în ziua atentatului preună cu Cabrinovici.

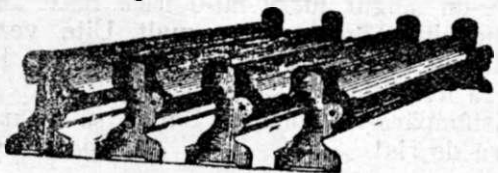
Ordonându-se mobilizarea Krstonosici a plecat ca completaș la regimentul 6 și ieri când regimentul sta gata de plecare, el a fost recunoscut și imediat deținut. Krstonosici a recunoscut că a știut dinainte despre atentat și în ziua atentatului s'a fotografiat împreună cu Cabrinovici. El a fost înscris la universitatea din Graz și Zadar și apoi s'a dus la Belgrad unde a făcut cunoștință cu Cabrinovici, cu care a locuit împreună.

Poliției de graniță i-a ajuns la cunoștință că el se lăudase mai multor oameni din Kula că el a fost prieten cu Cabrinovici și el a avut o parte în pregătirea atentatului.

Confrontat cu aceste mărturii el și-a recunoscut complicitatea și sub escortă militară a fost dus la Serajevo.

Aducerea în fire a celui înecat. Mai înainte toate îl desbrăcăm și-l ștergem ca să fie șters.

Bănci singuratice, foarte practice

PENTRU BISERICI.

Totfelul de aranjamente p. biserici și p. școli

execută ieftin

OLCSVÁRY GYULA, măsar artistic, lifestruanturantul insttit. gr. cat.

UNGVAR, Rákóczi-utca 22.

La dorință trimete gratis mostre și prospecte cu desenuri.

BANCI DE ȘCOALA

nou, durabile și elegante.

pielea lui. Nasul și gura le curățim de glod și numai decât îl punem cu o mână sub cap. Piciorarele i le ridicăm în sus. În chipul acesta apa ce a pătruns în plămâni se scurge. Ne apucăm apoi și-l gădălim cu ceva la nas, îi ținem să miroase ceva puternic și dacă nu merge, cercăm a-l face să-și vie în fire prin răsuflare meșteșugită, ce se face prin mișcarea brațului.

Mersul trenurilor în timpul războiului. Intre multe vești exagerate și false ce se răspândesc zilnic e și aceea că de mâine în 6 August s'ar sista orice circulație a trenurilor pentru particulari. Aceasta veste e lipsită de orice temei, deoarece în timpul războiului e vorba numai de a reduce a circulației și pentru particulari se vor porni cel puțin odată pe zi trenuri de postă în toate direcțiunile. Mâne în 6 August va intra în vigoare mersul de război al trenurilor. Incepând cu ziua de mâine trenurile pentru particulari pleacă din Arad spre Budapesta la 12 și 40 minute la amiază și noaptea la 1 și 46 minute. Din Budapesta la Arad sosesc la ora 1 și 30 minute după amiază și la 1 și 28 minute noaptea. Dela Arad spre Timișoara pleacă trenuri de postă la 2 și 36 minute după amiază și 3 și 50 minute noaptea. Dela Timișoara la Arad sosesc trenuri la 11 și 19 minute înainte de amiază și la 12 și 9 minute noaptea.

Dela Arad la Teiuș pleacă la 3 și 34 după amiază și la 10 și 59 înainte de amiază. sosește la Arad trenul dela Teiuș.

Intre Arad și Chichinda mare se menține mersul cu puțină modificare.

Afară de aceste trenuri mai există și trenuri locale. Pentru călătoriile pe trenurile de postă e de lipsă ca fiecare călător să-și câștige dela autorități un certificat de călătorie, căci altcum nu li se liberează bilete la gări.

Pe liniile ferate ale societății Arad-Cenădane deasemenea va intra de mâine începând un nou mers al trenurilor, care se va aduce la cunoștință pe afișe la gări.

Surpare de munte. Duminecă după amiază pe la orele 4 s'a surpat coasta piezișă a muntelui dintre gările Urviș și Șoim ale liniei ferate beiușene. În acest loc drumul de fier trece în Crișul negru și un munte. Revărsările Crișului și surparea muntelui a pricinuit și până acum conturbații în comunicația trenurilor pe această linie. Duminecă după amiază s'a surpat o parte mare din coasta piezișă a muntelui acoperind linia ferată pe o întindere mai mare. Curând, după prăbușire sosind trenul dela Beiuș a trebuit să fie oprit și șeful gării dela Șoim numai cu mare greu a putut în grabă găsi câțiva muncitori cari să taie o trecătoare pentru călători prin masa enormă de pământ și sfărâmături de stâncă. Călătorii au fost aduși la Oradea mare după o zăbovire de vre-o 4 ore cu un tren trimes în ajutor. Depărtarea derâmturilor de stâncă va reclama vre-o câteva zile și până atunci circulația va fi menținută cu schimbarea de tren.

Institutul diagnostic al Dr.-ului Kozmuța (aflător în Budapesta VIII. Mária u. 30, la imediată apropiere de clinica centrală. Casă privată cu grădină. Telefon urban József 42 08) e unicul institut în Ungaria, care se ocupă exclusiv cu constatarea diferitelor morburii mai grele și complicate ca: **boale interne, de rinichi, de piept, venerice, urologice, boale femeiești și de copii** etc. Institutul pe lângă instalațiile și laboratoarele medicale **mai are și 10 camere mobilate** pentru pacienți deci foarte **acomodat pentru publicul din provincă**. Pentru boalele de piept și venerice institutul are secții separate.

Deslușiri și amănunte dă cu plăcere direcțiunea institutului. Ko 2149.

CEL MAI BUN LOC DE RECREARE ÎN ARAD sunt scâlzile dela Murăș „Neptun”.

Buffet. — Scâlzi calde de aer și soare. (Ne 2255.)

POȘTA ADMINISTRATIEI.

Julian Lucuța, T. Szt. Andras. Am primit 7 cor. în abonament pe quart III 1914.

Petru Roșu, Nădab. Am primit 7 cor. în abonament până la 15 August a. c.

I Micu preot Capolnaș. Am primit 7 cor. în abonament până la 1 Octomvrie 1914.

Redactor responsabil: **Dr. Sever C. Dan.**

Noutăți Literare.

Se capătă la **Librăria „Concordia”** din Arad Strada Deák Ferencz 20.

T. D. Ștefanescu, profesor la liceul Carol I. *Cucerirea Galliei de către Romani.* Memoriile lui C. Iulius Caesar și Aulus Hirtius. Traducere din limba latină. Prețul Cor. 2.50.

Horia Petra-Petrescu. *Indemnuri.* Broșuri volante. Broșura I. Prețul 40 fil.

Leonard Paukerow. *Când joci teatru românesc în țara Ungurească.* Impresii și icoane din turneele trupei Victor Antonescu. Contribuțiuni la cunoașterea problemei teatrului românesc în Ardeal și Ungaria. Prețul Cor. 2.

Activitatea parlamentară a dlui N. Iorga, ca deputat. Extrase din discursuri. Interpelări. Prețul 50 fil.

N. Iorga. *Renegații în trecutul țărilor noastre și al neamului românesc.* Comunicare făcută Academiei Române în ședința dela 2 Maiu 1914. Prețul 20 fil.

N. Iorga. *Ce ne învață cariera lui Aurel Vlaicu.* Idei dintr'o conferință ținută la Câmpina. Prețul 15 fil.

Predici pentru toate Duminecile anului bisericesc, edate de Dr. T. Tarnavski și Dr. E. Voitschi profesori la facultatea de teologie din Cernăuți. Ediția a II-a îngrijită de Dr. D. Cioloca, în 3 volume. Prețul unui volum Cor. 7.50.

Convorbiri Literare. Nr. 4. Prețul Cor. 1.75. Biblioteca Minervei Nr. 155 E. de Amicis. *Vechiul seraiu.* Trad. de N. Pandelea. Prețul 30 fil.

Petru Irhaș. *Echouri și legenda tericirii.* Poezii. Prețul Cor. 1.

St. Bosie. *Simbioza Austro-Maghiară sau paralizatul și orbul.* Prețul 50 fil.

Guilelm Șorban. *Piese lirice și jocuri românești* pentru piano în 4 caiete. Caietul I conține: Joc românesc. Hora. Cântec fără cuvinte. Caietul II. Joc țărănesc. Vals lin. Pe scrânciob. Caietul III. Variațiuni asupra temei „Zis-a badea c'a veni. Joc românesc. Jocul piticilor. Caietul IV. Mazurca. Ardeleana. Melancolie. Prețul unui caiet Cor. 3, toate 4 caiete Cor 10.

I. Scarlatescu. *Poeme românești* pentru pian. Conținutul: 1. Hora României June. 2. Hora veche. 3. Spune-mi codrule voce și pian. 4. Glas de clopot (voce și pian). 5. Mihnea și Baba (voce și pian). Prețul Cor 5.

Noutăți din biblioteca pentru toți.

Stendhal (Henry Beyle). *Despre amor.* Trad. de G. A. Demetrescu Nr. 902—906. Cor. 1.50. I. Thugheneff. *Anciar sau arborele morții* (Nr. 893) 30 fil.

I. Budai-Deleanu. *Țiganiada.* Poemă, eroi comică în 12 cânturi. Nr. 891—2. Prețul 60 fil.

Gh. Adamescu. *Istoria literaturii române.* (Nr. 846—50). Prețul Cor. 1.50.

V. Conta. *Teoria Fatalismului* (Nr. 888—9). Prețul 60 fil.

H. de Balzac. *Femeia la trezeci de ani.* Nr. 881—3. Prețul 90 fil.

Em. Grigorovitz și W. Ghil. *Dicționar german-român.* (Nr. 810—821). Prețul 3 cor. 60 fileri.

Carmen Sylva. *Cuvinte sufletești.* (Nr. 827—828). Prețul 60 fileri.

C. Oproiu, învățător. *Greșelile părinților în educația copiilor.* (Nr. 836). Prețul 30 fileri.

C. Colodi. *Pățaniile lui Vasilache.* (Istoria unei paiate). Cu numeroase ilustrațiuni. (Nr. 837—839). Prețul 90 fileri.

Alphonse Daudet. *Fromont și Risler.* Moravuri pariziene. Roman premiat de Academia Franceză. (Nr. 851—854). Prețul 1 cor. 20 fil.

W. Hauff. *Cerșetoria dela Podul Artelor.* (Nr. 806—807) Prețul 60 fil.

M. Miller Verghy. *Copii lui Răzvan.* Lucrare premiată de Academia Română (Nr. 909—912). Prețul Cor. 1.20

Să se adauge separat 10—20—30 fileri de fiecare carte, ori notă muzicală.

Cereți gratis și franco catalogul Librăriei „Concordia!”

Se caută

un candidat de avocat

cu practică bună. Adresa la administrația acestui ziar. Ba 2279—3

LIBRĂRIA ȘI TIPOGRAFIA „ȘCOALA ROMÂNĂ” DIN SUCEAVA

caută un

funcționar comercial

serios, capabil și cu însușiri recomandabile în etate de 23—24 ani. Salar lunar între 120—150 cor. Timpul intrării în serviciu 1—15 August. Respectivul are posibilitatea să avanseze și la postul de conducător al acestui institut. — Oferțele însoțite de atestate copiate, de certificatul de naștere și de fotografie, să se adreseze librăriei „Școala română” Suceava (Bucovina). (So. 2254)

Se caută

Farmacist practicant

începător găsește loc în București. Se recere matura. Doritorii se vor adresa: **farmacistului Aurel Tipeiu, București, Calea Moșilor 406, România.** (Ti 2266)

STABILIMENTUL DE HIDROTERAPIE

și cură fizică-dietetică al doctorului

LAZAR POPOVICI

WIENA, XIII (Hietzing) str. Eduard Klein nrul 33.

în imediata apropiere de parcul împărațesc Schönbrunn. Po 2101

Prospecte și deslușiri gratis.

„Matteine”

antrepriză pentru stărpirea ploșnițelor și a moliiilor,

Arad, str. Tabajdi Károly 1.

(Telefon: 10—45) Ma 2212

(Proprietar: Fischer)

Execută pe lângă un preț anual moderat asigurări de palate, oteluri, institute, locuințe mai mari, împotriva paraziților. — Execută nimicirea definitivă a ploșnițelor larvelor și a acestora pe lângă garanță de un an.

Sanator-Therapia.

Se primesc

tuberculosici

pentru cură de altolte.

Budapest, VII., Városligeti fasor 11. Telefon József 14-51. :: (E 2221)

SANATORUL Dr. GRUNWALD
BUDAPEST, VII., VÁROSLIGETI FASOR 13-15.
Se primesc bărbați și femei cari sufer de
boale femeiești, — de chirurgie și boale
interne, și lehuze. Bolnavi își aleg singuri
medicul curant. Cură radium-Mesopho-
rium. Laborator chimic și Röntgen.
(E 2217)

In atențiunea negustorilor!

Acoperirea trebuințelor de
ciocoladă și zaharicale pen-
tru prețuri de fabrică. :: ::
In depozit: Kugler, Hel-
ler, Túrth și Manner. :: ::

GÁBOR MIKLÓS Arad,
Piața Andrásy, colțul Salacz utca
Telefon 1059. Telefon 1059.
(Ga 2270)

Prețuri
ieftine!

(Ba 2207)

Garanță
pe 10 ani

Mașină familiară de cusut Cor. 75
Mașină de cusut cu luntre
rotundă . . . Cor. 130
Mașină bobbin central. . Cor. 140

Pentru plățiri în rate
cu 12% mai scump.

Biciclete, gramofone, părți
separate la acestea. — Pețuri
de fabrică, cu garanță. — Nu-
mai articlii de primul rang.

BAUMGARTEN GÉZA, Marosvásárhely.

Mii de inși

binecuvântă mijlocul nutritor de întărire

„Kárpátia”

care în decurs de 3-4 zile încetează cea mai
crâncenă tuse.

„KÁRPÁTI” e un mijloc excelent contra boa-
lelor de astmă, răgușeală, constipație, precum
și la boale de gât, — plămâni și stomac.

Efect sigur, deja la prima încercare.

1 sticlă de 350 grame cor. 3.— 1 sticlă de
700 grame cor. 5.—

De vânzare la:

Victor Hosszu, Brașov

str. Claustrului Nr. 16.

(Ho 1846-30)

Dr. HOFFMANN JENŐ
institut de phisikoterapias
BUDAPEST, Váci-körut 51.
TELEFON: 53-87.

Băi Röntgen, electricitate, de apă etc., masaj d'Arson-
valisatio, sistem suedez și vibratio. Vindecare de nervi,
stomac și intestine, vindecare cu electricitate pentru
slăbire, aesthetică. Boale femeiești, dureri de cap,
insomnie. (E. 2063)

VINURI vechi și noi de vândut.

Adresați-vă cu toată încrederea la proprie-
tarul de vii din Șiria (Világos) Petru Benea,
căci Vă trimite numai vinuri bune, curate și pe
lângă prețurile cele mai moderate.

Vinuri vechi din anii 1911-1912

Vin alb	—	—	—	70	60
Rizling	—	—	—	72	62
Roșu de Miș	—	—	—	100	90
Carbenet	—	—	—	110	—

Vinuri noi din anul 1913

Vin alb	—	—	—	46	—
Rizling	—	—	—	48	—
Šiller	—	—	—	50	—

Rachuri.

Rachiu de treve	—	—	—	1:80
Rachiu de treve specialitate	—	—	—	2:20

Expediez la dorință în sticle și în canti-
tate mai mică vin.

Vinul să expedieze cu rambursă dela 50
litri în sus sub îngrijirea mea proprie.

Vase dau împrumut pe timp de două luni.

Pentru Calitatea vinului garantez.

Bo 947

Petru Benea
propr. și neg. de vinuri
Világos (Arad m.)

Noua berărie „Steinbruch” și-a început deja calea triumfală.

Depozit principal:

Kaufmann Lajos és Tsa
Arad, piața Boros Béni 21.

Adresa:

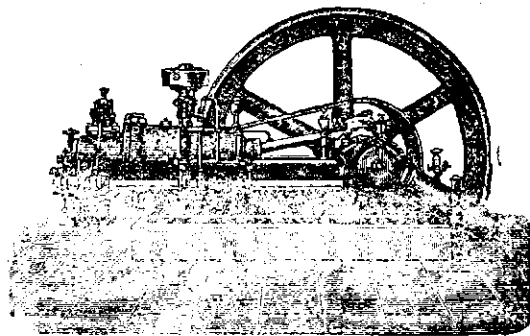
HAUPTSTÄDITSCHER BIERBRAUEREI A. G.
STEINBRUCH.

(Bo 2245)

ANUNȚURI

SE PRIMESC CU PREȚURI
MODERATE LA ADMINISTRA-
— — ȚIA ACESTUI ZIAR. — —

TELEFON: 750.

Motoarele Adam orig. sistem Diesel

sunt neîntrecute și cele mai excelente
economie și la mărșărit. — Cea mai bună
și mai solidă execuție! — Mers liniștit
și cadentat. — Funcțiune inexceptionabilă
și astfel este exclusă orice perturbație! —
Cea mai largă garanție și condițiuni fa-
vabile de plățire! — Prospecte și referințe
dela cea mai bună firmă gratis și franco.
Reprezentant general pentru Transsylvania
și România (Ge 2158)

IOAN SCHIEB

birou tehnic

Sibiu-Hermanstadt, str. Heltauer 30

Balsamul farmaci- stului A. THIERRY

e veritabil numal dacă are
marca de scutire călugăria.
Are efect excelent la boalele or-
ganelor de respirație, tuse, im-
bălosare, răgușeală, cătar de gât,
boale de plămâni, lipsă de apete,
mistuire neregulată, boale holo-
rice, influență, cărcel în stomac,
etc. etc.

12 sticle mici, sau 6 sti-
cle mari, sau 1 sticlă
mare pentru călătorie
6 cor. 60 fil.

Alfa Centifolia
a farmacistului
A. THIERRY

are efect excelent contra oricărui răni învechite din cancer,
inflamații, aprinderi, carbunculus, pentru îndepărtarea obiect-
elor străine, face de prisos operațiunile dureroase, împiedică
învăntarea sângelui. 2 tablete 3 cor. 60
fil. trimițându-se banii înainte sau cu
ramburs. — De vânzare în Budapesta la
farmacia TÖRÖK I. precum și în
cele mai de seamă farmacii din țară.

În cantități mari în drogheriile: Thal-
mayer és Seltz, urmașii lui Koch-
meister, Radanovits Testv. Unde nu
se găsește să se ceară direct dela pro-
prietarul: Ke 2030

**A. THIERRY, farmacie la „Ingerul
păzitor” Pregrada (lângă Rohitsch).**

La comenzi mai mari se acordă rabat considerabil!

Gea mai bună carte bisericească!

CANTORUL BISERICESC

sau cuprinsul vecerniei, utreniei liturghiei pe
8 glasuri, împreună cu rânduiala serviciului
tuturor sărbătorilor de pe întreg anul și a
tipicului bisericesc. Aranjat de învățătorul
George Bujigan. Aceasta carte
nu trebuie să lipsească din nici o biserică,
precum din nici o casă creștină. Cu peste
450 pagini. Prețul unui exemplar broșat e
10 cor., legat în pânză 12 cor., în pele 14 cor.

De vânzare la:

Librăria „GONGORDIA” (Tribuna),
ARAD, strada Deák-Ferenc nrul 20.

